

YE YAAN/LËËT TËN KURA TÏN KE CÏT NÖ?

Yaan/Lëët alëu bik ciët ku yeke yök këke wääc/tëkiic tën koc tëkiic. Anonj kuat/nucu ë yaan/lëët tëkiic, keek aröt looi thiin kuat ë piny juäc ku koc tëkic aye jöör. Kuëer kök ku yan wën lëu bii yaan/lëët rot looi thiin tën kura anonj yic:

- kaamë/dhamenë kura - tën piöcc, tuej, kaam tedä ke pol cök ëbën, tën aguiër diërakök, tedä ke kuer thiäkë tädun diërakök
- ciäth la tën kura - në thurumbilic tedä ke thurumbilditic
- kaam kenyror, luoi yai tedä ke ciäth la tën kura waköu
- ten cë giit/buuth/рџџ (rianjë pol thok).

Yen alëu bë rot looi kaam koc karou tedä ke koc juäc anonj yic:

- meth lɔ meth
- raan thiin kor lɔ meth
- raan thiin kor lɔ raan kor
- raandit lɔ meth
- raandit lɔ raan thiin kor.

Kën maat thiin, meth tedä ke raan thiin kor alëu bë nanj yaan/lëët tedänj, ku e rot yök apiath bi lëk raandët cïk deet piöu teden diërakök, tedä ke raan luthin diërakök yic acë kiit/thaany njic.

TËËTIC/CIËËTË YIIC

Meth: raan cë rot mat tën kura wën nanj run kaa 12 tedä ke riënythi - raan ë pol/tuk aluöt ku adhil eya bi ya menh ë raan pol/tuk tedä ke menh ë raandit tën diërakök.

Raan Thiin Kor: raan cë rot mat tën kura wën tö në kaam run kaa 13 ku 18 - raan ë pol/tuk aluöt ku alëu eya be bëny kura tedä ke thiin luoidët yic tën diërakök, tedä meth tedä ke menh ë raan pol/tuk.

Raandit: raan cë rot maat tën kura wën cë ruön 18 waan/baknhom - kën alëu bë yaa raan piöcc, bëny luoi, bëny kura, bëny diërakök, bëny luoi AFL, raan luoi abec/apath ku/tedä ke amidhiëeth.

KUAT/NUJU Ë YAAN/LËËT TËKIIC

YAAN/LËËT GUÏP

Ayï ciɛŋ wën looi riɛl bï meth yiäk tètök tedä ke raan thiin kor.

Kën anɔŋic yup, thët, wëc, yäk, kac, dec, töñ, nyop, luaŋ, dec.

YAAN LÖÖM

Ayï ciɛŋ wën ee lööm/guëc, tedä ke lon meth tedä ke raan thiin kor röt yök kacë rëër apuoth, riäc tedä ke riïc tedä ke cië lööŋ.

Kën anɔŋic gÿöt guÿp ku jam alɔŋ lööm/guëc ku käŋ mony thïn tën raan tedä ke online tedä ke yï nyuth raan bïdiöth tedä ke thuraa wën nyoth käk lööm/guëc tedä ke käŋ mony, tedä ke thiëc raan bï tuöc guÿp tedä ke bïdiöth lööm/guëc tën raandët.

RUÖNY GUÏP

Ee kuat/nuju ë yaan ë lööm, kën alëu bï yic naŋ:

- luoi në kuer wën ee meth tæk bei tedä ke raan thiin kor
- dhaman tök lɔ tök ke meth tedä ke raan thiin kor
- tiŋ de kuɛr bin ke töu ërot ke meth tedä ke raan thiin kor wei tën kɔcɔt kök.

Yen alëu beë rot looi kaam raandët ku meth tedä ke raan thiin kor tedä ke tën riëc ke riëc. Yen alëu bë rot yök ke cïtmen yen ee ciɛŋ apath ku yen akëc rot looi tën kɔc kök.

YAAN/LËËT REEM GUÏPIC

Luoi de wël tedä ke loiloi wën lëu bë meth looi tedä ke raan thiin kor rot yök kërac, piïu riäk, guÿp riäk, döŋ wei, díɛr, nhom liäp, guÿp yär, adier tedä riäc.

PËL WEI

Të këc raandët meth gäm tedä ke raan thiin kor gäm käwïc cïtmen miëth, piïu, alëth ciɛŋ, ciæth/daai, yök tën piïöc ku loiloi pial guÿp.

BUUI

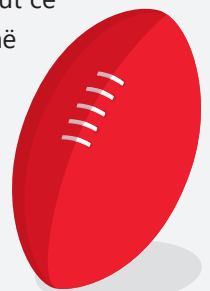
Bui anɛŋ yic kuöc luoi ë riɛl në raan tök tedä/wälë kɔc juäc tën raandët wën cë ril ku ee luoi wën cɔl beer ye yic aluöt/alawën. Bui alëu bë yic naŋ:

- jam (cÿöt ërin, dhäl guÿp, riëëc)
- gÿöt (yup, maanŋ/gut, wec, ŋuët, dök kÿu, ŋuöt)
- ciɛŋ (dhölic, guör wei, nyän aŋer); ku/tedä
- psychological (thiëi piny wël, dhöm, kuöc tiŋ, thiän tedä ke rɛc käŋ).

ANYOTH TÖ TËN KURA

- Raan piïöc wën e toc wël ë ŋek WhatsApp waköu tën run ka 13 kɔc thuëc luthïn akutden yic.
- Ke bëny muk wën latuerŋ ka kuëny raan ë pol/tuk bei në akut ë pol nhom, kë ye jam/bëër alɔŋ ëtë cië piath keek thïn apëi kubik në akutic ku alëu bë pol dhölic.
- Kɔptin de U21 ëye lëk raan yam nɔŋ ruun ka 17 e pol/tuk lon binë kek 'gär/ŋoot/pälräk' në akutic deet kɔc kök ë pol piïth biik keek 'cuoth' të cïi piïöc thök.

- Amëdhiëth wën kony alɔŋ ciäthë këmke wäläyaa yic wën ee ye tak yen apiath ba porn nyuoth tən akutë pol tö në run ka 13s yötelic.
- Raan pol ee thuraa ke nyanden thuut ce kÿu döök rɔm ke kɔcken akutnhomë pol/tuk.
- Raan kony amëdhiëth wën ee meth gɔt guÿp arak juäc wär ke ye wïc të piïöc yen në tën ye luoi tët.

CIËNË MÄTHKU WËN LËU BİK YİN DIIR

- Cötë nhom piny, biet cie rotë dac looi, tedä/wälë liu
- Thöör ku rët
- Cuök winyë la baai tedä/wälë cuök winyë la tën kura
- Baat tedä/wälë tëtöök kök
- Rięcë nhom mæet rot luoi yic tedä/wälë cuök winyë töu ërot ke raan peei
- Nyai kaam dît wär koc kök ke raan peei kaam tedä ke ayer ë kura yic.

CIËNË KÄK AALËU BİK LËK YÏNLON KEËK AYE

- Yökde yaan/lëët tedä ke pël wei tën raan alonje diërakök kura tedä ke akut
- Yökde bui tedä ke yaan kaam/dhamenë tedä/wälë pol/tuk
- Yökde yaan/lëët wälë pël wei baai wälë agueir kök iic cïtmen thukul
- Në winyë ë kuony alonj gööt tedä/wälë pial nhom
- Yök keril ba mæet në luoi yic wët yin ee yök kë yï cë piöl nëlönje ciënjic, liu ë mæet luoi yic, piöcc rilic tedä/wälë riäi (cëbëël/njuath).

CIËNË KÖCDÏT TË N KURA WËN LËU BİK YİN DÏIR

- Ba ya muny tedä/wälë thięc yin tedä/wälë köckun akutic bæë kä monyke ya moonny
- Kuëny bei koc pol/tuk - kë koc thii kor kök ee kuony
- Gemë kuony wär këdhie/kën aluöt- jyt baai, wek warou ke raan piöcc
- Yupë yï tedä/wälë köckun pol alonj kä cïi thiääk ke kura
- Ba/bak bën ke yï/we mäath ke amëdhiëethkun ku yök kuër ben dhamen nyai ke yin arot, tedä/wälë raan ë pol
- Dhöl tedä/wälë jëi/reec de löönj piöliic tedä/wälë kä njöth ke
- Luëlë wëlë muonj ke lööm/guëc, thięc alonj nhiëër tedä nyoth tedä thięcë thuuraa monyke/thianke
- Cäjnde kä wën enë göt wic thiin, ayer ë kura apath thiääk ke rööm, cïtmen duëëny.

LUEL KEDÄN

Naa nönj kä dir yin alonj pialguöpdü tedä ke pial ë menhdët tedä ke raan thiin kor, tedä ke cë nanj tiënj tedä ke piñj kedänj wën këc yök ke yic, yen ee këril yin luel kedänj:

Kuat/nucu ë ciënj käk aay cië PIATH.

Jam kekë amëdhiëëth, raan muk, raan ë kuat tedä ke raandit cïtmen raan piöcc, bëny luoi, bëny kura, raan mäktäp tedä ke raan nyin diërakök.

Gäät käkun diir yin piny ku gam keek tën diërakök dun tedä ke agueir kuer imeel tedä ke athör.

Loi kot QR kën ba këde dier tën AFL luel.

Tën göör ayi/gerë tiët/gël ke imeel childsafety@afl.com.au
Yuöpë nïmira kuony mïth në 1800 55 1800 ic (yen ee abec/apath) tedä ke www.kidshelpline.com.au

Cïtman aluöt naa nönj raan ee luthin kërac yic yemen ke yuöp bolith në 000 ic

Njic/takic, yok awic mïth ëbën ku koc thii kor tën kura yic bïk rëër ke piöl gup, yökkï rot këke piöl, pol kë piöl.